

การศึกษาในโครงการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงความไม่สำเร็จหรือสำเร็จเพียงบางด้านของความเป็นสมัยใหม่ในสยามไทย โดยมุ่งทำความเข้าใจในพัฒนาการที่ย้อนแย้ง (paradox) เช่นการที่คนชั้นกลางกลับไม่ฝืนถึงอุดมคติในคุณค่าและวิถีชีวิตแบบจารีตของชนชั้นนำเก่ามากกว่าการรักษาและสร้างความเป็นอิสระและฐานะนำของชนชั้นตน วิธีวิทยาในการศึกษาเป็นแบบประวัติศาสตร์เปรียบเทียบและโครงสร้างทางสังคม โดยให้ความสำคัญไปที่การศึกษาระบบการของความคิดทางสังคมนั้น ๆ ในบริบททางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของยุคสมัยมากกว่าหยั่งนึ้กับชนชั้นหนึ่งโดยเฉพาะ

อีกประเด็นที่สำคัญในการค้นพบของโครงการนี้คือ กระบวนการเป็นสมัยใหม่ที่กระทำผ่านสถาบันทางสังคม และเศรษฐกิจการเมืองต่าง ๆ นั้น ในที่สุดก็พบว่าในหลายปีที่ผ่านมา การทำให้เป็นสมัยใหม่เหล่านั้นไม่ได้นำไปสู่การสร้าง ความเท่าเทียมกันในสังคมเท่าที่ควร การจัดช่วงชั้นในสังคมไทยเต็มไปด้วยความไม่เท่าเทียมกัน มีความลักลั่นและไม่เป็น ธรรมในหลาย ๆ สถาบัน ส่งผลให้อำนาจต่าง ๆ ในสังคมก็ถูกใช้อย่างไม่เสมอหน้าและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สถาบันที่ เป็นดัชนีของผลพวงแห่งการทำให้เป็นสมัยใหม่อย่างไม่ได้ผลก็คือสถาบันการศึกษา ซึ่งกลายมาเป็นทั้งจำเลยและโจทก์ ด้วยในเวลาเดียวกัน

คำหลัก: ไทยศึกษา วรรณกรรมไทย สถาปัตยกรรมไทย, อุตสาหกรรมความงาม, สตรีศึกษา, พุทธศาสนากับโลกาวิสัย, มานุษยวิทยากับชนบทศึกษา, ประชาธิปไตยทางการเมือง, ปาตานีศึกษา, ความเป็นสมัยใหม่, การทำให้เป็นสมัยใหม่

Research Title	On the development and transformation of ideas on (un) modernity in Thai society
Researcher	Professor Dr. Thanet Aphornsuwan
Office	Thammasat University
Research Grants	The Thailand Research Fund

Abstract

On the development and transformation of ideas on (un) modernity in Thai society

The research project intends to study the development and transformation of social ideas originated during the quintessential period of modernization in the reign of King Chulalongkorn down to the present period, emphasizing on their initiation and practice and eventually evaluating their outcomes. Here social ideas mean practices with an ideological or social belief in the arena of social, political, and economic spheres. The project covers seven research papers including literature, architecture, beauty industry, Buddhism, political democratization, anthropology, and Patani knowledge. Despite the obvious different subject and discipline, all research outcomes deliver a similar pattern and development of these agencies of modernity in Thai society. The first is the definition and understanding of modernity among these practitioners which show their aspirations for progress and a better life. The problem is how to achieve these goals and ideals. Since the traditional elite and the state were the main modernizers, modernity gradually came under the purview of the state and implementations. Thai modernity thus became a myth and not a social reality owned by the people. The second is the limited class formation among the wider population, reinforced the power of traditional hierarchy and power structure. The third is the increasingly main influence of traditional culture in the development process of modernity in all social and political aspects. The most is the exploit of “Thainess” as the supreme goodness of the nation and its people.

key words: Thai studies, Thai literature, Thai architecture, Beauty industry in Thailand, Buddhism and secularism, anthropology and rural study, political democracy in Thailand, Patani knowledge, modernity, modernization in Thailand